

روزنه

عمادالدین باقی:

چرا با «قائم‌مقام» همکاری کردم

آقای باقی چه شد که در این مستند شرکت کردید؟ آیا نتیجه نهایی را دیده‌اید؟

در روزهای اخیر به دلیل پخش تیزر قائم‌مقام از سوی افراد زیادی مورد سؤال قرار گرفته‌ام و برخی درباره اصل اینکه پذیرفته‌ام جلوی دوربین آنان حاضر شوم، انتقاد داشته‌اند و برخی هم نظر من را درباره این مستند پرسیده‌اند. درباره اینکه چرا این مصاحبه را پذیرفته‌ام، در فرصت مناسبی باید توضیح بدهم؛ ولی اجمالا اشاره می‌کنم که فرایندی چندماهه داشته به مذاکرات و توافقاتی صورت گرفته است که تاکنون به آن عمل شده و اگر تا پایان کار به توافق عمل شود، به نظر من بخشی از انتقادات لایموضوع خواهد شد؛ به‌ویژه آنکه روند کار بر اعتمادسازی با حفظ مواضع و دیدگاه‌ها بوده است. به دعوت سازندگان مستند قائم‌مقام در جلسه اکران خصوصی فیلم شرکت کردم و نظرات خود را در آنجا به تفصیل بیان کردم که ضبط کردند. سازندگان برای تهیه این مستند سه سال زحمت کشیده‌اند، من چه موافق و چه مخالف مستند باشم، نمی‌توانم انکار کنم کار پیرحمیتی بوده است. خود فرایند رسیدن به انجام مصاحبه با من که حلقه کوچکی از کل زنجیره کار بوده، نمونه‌ای از آن است.

آیا به نظر شما روایت این مستند از زندگی

آیت‌الله منتظری ققدر منصفانه بود؟

چنان‌که به خود این دوستان هم گفته‌ام، این مستند بر اساس یک سناریو نوشته شده و طبعاً پلان آن برای دفاع از آیت‌الله منتظری نبوده، بلکه در پی اثبات نامه ششم فروردین ۶۸ بنیان‌گذار فقید جمهوری اسلامی بوده است. در قضیه آیت‌الله منتظری، چند رویکرد وجود دارد؛ یکی رویکرد مبتنی بر نامه ششم فروردین است که رادیکال و نافی رهبری و مرجعیت آیت‌الله منتظری است دوم، رویکرد هشتم فروردین ۶۸ بنیان‌گذار جمهوری اسلامی است که قائل به نفی رهبری و حفظ مرجعیت آیت‌الله منتظری است. سوم رویکرد منتقدان هر دو نامه ششم و هشتم فروردین است که جزء طیف نیروهای موافق انقلاب و جمهوری اسلامی نیز هستند. چهارم رویکرد منتقدان مستقل و اصلاح‌طلب خارج از سیستم است و پنجم، رویکرد اپوزیسیون انحلال‌طلب. گرچه دیدگاه مستند قائم‌مقام همان است که در تمام این سال‌ها علیه آیت‌الله منتظری جریان داشته و در پی اثبات نامه ششم فروردین بوده است؛ اما از نظر حرفه‌ای و ناواری، بسیار پیشرفته‌تر از مستندها و تبلیغات رسمی و صداسوسیایی بوده است؛ به‌گونه‌ای که امکان پخش در صداسوسیما را نخواهد داشت؛ چون صداسوسیما خیلی بسته‌تر از آن است. این مستند تصاویر و فیلم‌های تازه و جذابی دارد و برای اثرگذاری همان رویکرد سنتی رسمی کوشیده‌اند سکانس‌هایی را از آیت‌الله منتظری با امانت بنده و حاج احمدآقای منتظری بیاورند که نوعی بی‌طرفی را نشان دهند؛ اما پلان کار، ناگزیر سوگیرانه است. همچنین به دوستان عرض کردم تمام آنچه درباره آیت‌الله منتظری گفته شده، ازجمله مسائل مربوط به مهدی هاشمی و فیلم‌های نیش‌قبر مقتولان پرورنده مهدی هاشمی در ۳۰ سال گذشته، به‌تکرار در رسانه‌های چاپی، صوتی و تصویری در تیزرآهای میلیونی گفته شده است. استفاده از برخی چهره‌ها برای سخن‌گفتن در نقد آیت‌الله منتظری، از نقاط ضعف دیگر مستند است که باعث می‌شود به نتیجه معکوسی برسد و در مجموع، این مستند در افکار عمومی به زبان آیت‌الله منتظری تمام نخواهد شد؛ زیرا برخی مطالب که از دیدگاه تهیه‌کنندگان محترم نقطه‌ضعف آیت‌الله منتظری بوده، از دیدگاه بسیاری از مردم نقطه مثبت تلقی خواهد شد و این مسئله ریشه در شکافی دارد که میان دیدگاه موافقان و مخالفان وجود دارد؛ تضاد دیدگاهی که در همه عرصه‌های دیگر هم مشاهده می‌شود و مثلاً در انتخابات، یک نامزد از اِلمان‌هایی در تبلیغات استفاده می‌کند به تصور رأی‌آوری که در افکار عمومی منفی است. نکته دیگر اینکه بیننده وقتی عنوان روایتی بدون سانسور را مشاهده می‌کند و از طرفی می‌بیند که مصاحبه‌ها گزینشی هستند، برای او کاملاً روشن است که از میان یک گفت‌وگوی طولانی گزینش شده‌اند؛ بنابراین عنوان بدون سانسور را نمی‌پذیرد؛ اما تهیه‌کنندگان این مستند کار دیگری را نیز در دست انجام دارند که زمینه‌ساز عنوان بدون سانسور خواهد بود و آن‌هم انتشار آلبوم متن کامل همه مصاحبه‌های موافقان و مخالفان در این مستند است. این آلبوم به منبعی ارزشمند و ماندگار تبدیل خواهد شد و مخالفان و موافقان به آن استاد خواهند کرد. واضح است که وقتی من متن کامل نظرات خودم را مستقلاً منتشر کنم تا بیننده و خواننده آن را مستقلاً از مستند گزینش‌شده مشاهده کند، ضعفی برای مستند خواهد بود؛ ولی وقتی خود سازندگان منتشر می‌کنند، در واقع منتقدان هم ناگزیرند به آلبوم خود آنها ارجاع بدهند. مسئله آیت‌الله منتظری فقط در یک گفت‌وگو و مشاهده کاملاً آزاد برای بینندگان می‌تواند اِقتناع‌کننده و روشنگر باشد که تا اطلاع ثانوی فراهم‌کردن چنین گفت‌وگویی امکان‌پذیر نیست؛ اما انتشار آلبوم کامل مصاحبه‌ها، کاری ممکن و گامی نزدیک‌تر به آن است. به نظر من، این مستند فارغ از تفاوت نظرهایی که اشاره کردم، بهانه و فرصتی را برای بحث و اندیشه بیشتر درباره یکی از مسائل مهم تاریخ نسل ما فراهم می‌کند و از این منظر، درخور تقدیر و به پیشواز آن رفتن است و باید از سازندگانش تشکر کرد.

politics@sharghdaily.ir

نگاهی به فیلم «قائم‌مقام»

روایتی از زندگی آیت‌الله منتظری

عبدالله منتظری

«مستند قائم‌مقام، روایتی بدون سانسور و منصفانه از زندگی آیت‌الله منتظری را به تصویر کشیده است». این جمله اول معرفی فیلم است در سایت «سینما مارکت». این مستند جمعه‌شب، سوم آذر ساعت ۱۸ در تالار سوره حوزه هنری رونمایی شد. «قائم‌مقام» مستندی است سیاسی-تاریخی درباره زندگی آیت‌الله منتظری. کارگردان این اثر علی صدیقی، کارگردان مجموعه «دکتر سلام» است و تهیه‌کننده آن محمدمهدی صفارهرندی، رئیس سابق سازمان بسیج دانشجویی دانشگاه تهران و فرزند محمدحسین صفارهرندی، وزیر ارشاد دولت احمدی‌نژاد است. این مستند صد دقیقه است و در آن با افرادی از جمله حجت‌الاسلام ری‌شهری، عمادالدین باقی، حجت‌الاسلام احمد منتظری، حجت‌الاسلام آذاه، حجت‌الاسلام رازینی، عزت‌الله مطهری و آیت‌الله کرامی گفت‌وگو شده است و از مصاحبه‌ها و تصاویر آرشیوی افرادی مانند مرحوم آیت‌الله هاشمی و ناطق‌نوری نیز استفاده شده است. مجری در برنامه رونمایی، مستند را این‌گونه معرفی می‌کند: «[در صحبت‌های] کسانی که در اکران‌های خصوصی مستند قائم‌مقام را تماشا کرده بودند چند کلمه کلیدی برای من جذاب بود که این مستند یک روایت متفاوت، بدون قضاوت و منصفانه بود از زندگی آیت‌الله منتظری». در ادامه کارگردان «قائم‌مقام» چند دقیقه‌ای قبل از پخش فیلم صحبت کرد. علی صدیقی‌نیا با ابراز امیدواری که این مستند به‌عنوان اثری متفاوت، جامع و منصفانه شناخته شود، گفت: «تلاشی که مجموعه دست‌اندرکاران مستند در این دو و نیم، سه سال کردند این بود که سعی کردیم روایتی که عرضه می‌شود روایت منصفانه‌ای باشد. نمی‌دانم چقدر در این کار موفق بوده‌ایم، شما باید

این‌گونه معرفی می‌کنند: «[در صحبت‌های] کسانی که در اکران‌های خصوصی مستند قائم‌مقام را تماشا کرده بودند چند کلمه کلیدی برای من جذاب بود که این مستند یک روایت متفاوت، بدون قضاوت و منصفانه بود از زندگی آیت‌الله منتظری». در ادامه کارگردان «قائم‌مقام» چند دقیقه‌ای قبل از پخش فیلم صحبت کرد. علی صدیقی‌نیا با ابراز امیدواری که این مستند به‌عنوان اثری متفاوت، جامع و منصفانه شناخته شود، گفت: «تلاشی که مجموعه دست‌اندرکاران مستند در این دو و نیم، سه سال کردند این بود که سعی کردیم روایتی که عرضه می‌شود روایت منصفانه‌ای باشد. نمی‌دانم چقدر در این کار موفق بوده‌ایم، شما باید

ادامه از صفحه ۷

تغییر رفتار ایران و ترکیه تاکتیک است

مطلب دیگر این است که لبنان جامعه‌ای چنددینی - چندطایفه‌ای است. تنوع و تکثر بسیاری دارد؛ همچنین سابقه درگیری‌های طولانی دارد و به سختی توانسته که توازن قوا ایجاد کند. ریاض، واشنگتن و تل‌آویو هم نگران این هستند که اگر وضع لبنان به‌هم بخورد، این اتفاق در جوار اسرائیل نکته مثبتی نخواهد بود. به‌هم‌ریختن لبنان در جوار اسرائیل اصلاً مطلوب آنها نیست. اما فراموش نکنیم آنچه در فهرست تهدیدات اسرائیل بود، یکی موضوع هسته‌ای ایران بود و دیگری حزب‌الله. طرح هسته‌ای ایران از منظر اروپا، آمریکا و اسرائیل کنترل‌شده است. پس درحال‌حاضر تهدید اول حزب‌الله است. اسرائیل می‌خواهد حزب‌الله از صحنه حذف شود. نتانیاهو در سخنرانی چتم‌هاوس لندن روی نقشه داشت نشان می‌داد که ایران چگونه از طریق عراق، سوریه و لبنان به دریای مدیترانه وصل شده است. این خطی که از تهران تا بیروت و دریای مدیترانه می‌رود برای اسرائیل تهدیدی جدی محسوب می‌شود. این به تصمیم آمریکا، اسرائیل و عربستان برمی‌گردد که با به‌خطرانداختن ثبات و امنیت منطقه، اسرائیل به سراغ حذف این تهدید بروند؟ آیا چنین حرکت خطرناکی را باید انجام دهند؟ شاید هم تفاوت دیدگاه داشته باشند. به‌رحال نگاه سعودی به لبنان با نگاه اسرائیل به لبنان متفاوت است. برای عربستان مهم است که گروهی از اهل تسنن لبنان هم‌پیمانش هستند. درحالی‌که برای اسرائیل این امر موضوعیت ندارد. برای آمریکا هم ماجرا فرق دارد و به موضوع ایران برمی‌گردد و نه وجود اهل تسنن. دست‌کم ریاض، واشنگتن و تل‌آویو روی فشار بر حزب‌الله توافق کامل دارند.

این امر میزان خطر و درجه بحران را به شدت در منطقه بالا برده است و می‌تواند اوضاع بسیار پیچیده منطقه را پیچیده‌تر هم بکند. اگر در لبنان درگیری ایجاد شود، قدرت‌های دیگری هم هستند که در مورد این قضیه موضع‌گیری می‌کنند؛ غیر از آمریکا و اسرائیل و عربستان، مثل اتحادیه اروپا و فرانسه. اینها کار را پیچیده‌تر می‌کنند. اگر اینها به هم پیوند بخورند، آن‌وقت از توافقات بین ایران، ترکیه و روسیه خارج می‌شویم و صحنه تغییر می‌کند. آن وقت چه لزومی دارد روسیه با ایران هم‌جهت باشد در زمینه حفظ حزب‌الله؟ شاید آن‌وقت منافع روسیه با منافع اسرائیل و آمریکا هم‌سو شود. من شخصاً اعتقاد دارم که روسیه نباید از وجود قدرتی مانند حزب‌الله در آنجا خشنود باشد. علاوه بر این رابطه روسیه و

پرهیز می‌کرد. گفتنی است که امام از لفظ آیت‌الله برای آیت‌الله منتظری استفاده کرده است. مستند «قائم‌مقام» با بازخوانی خاطرات و استفاده از مصاحبه‌های آرشیوی می‌گوید امام از اول هم با انتصاب آیت‌الله منتظری به قائم‌مقامی موافق نبودند، همان چیزی که خود امام سال‌ها بعد در نامه‌ای خطاب به آیت‌الله منتظری می‌نویسند. از نکات مهم دیگری که در این مستند به آن اشاره شد «حصر» آیت‌الله منتظری به دستور شورای عالی امنیت ملی در دوره اصلاحات است. آیت‌الله منتظری در ۱۳ رجب سال ۷۶ سخنرانی‌ای می‌کند که به موجب آن اعتراض‌های شدیدی به او می‌شود. مستند از بین حرف‌های مسئله‌ساز آن سخنرانی یک بخش را بزرگ می‌کند و درباره سایر بخش‌های آن حرفی به میان نمی‌آورد و به اعتراض‌هایی که در پی آن صحبت‌ها رخ داد اشاره می‌کند و این بخش را با صحنه شعاردادن یک معترض در قم به پایان می‌رساند؛ شعار «مرگ بر ...» است. در صحنه بعد نمایی از یک حسینیه نشان داده می‌شود که بر دو دیوار آن شعارهایی علیه آیت‌الله منتظری نوشته شده است اما نه نریشن و نه زیرنویس توضیح نمی‌دهد که این حسینیه کجاست و در پی چه اتفاقی به این وضعیت دچار شده است. نهایت این ماجرا به حصر آیت‌الله منتظری به دستور شورای عالی امنیت ملی منجر می‌شود.

آنچه گفته نمی‌شود

مستند درباره دوره زمانی حصر و شیوه رفع آن توضیح خاصی نمی‌دهد و صرفاً به این نکته اکتفا می‌کند که در پی مرضی آیت‌الله منتظری مسئولان تصمیم گرفتند که حصر را بردارند. «قائم‌مقام» به حوادث ۸۸ می‌رسد و با فوت آیت‌الله منتظری و اتفاقات روز تشییع جنازه ایشان به پایان می‌رسد. در مجموع می‌توان این مستند را به‌لحاظ روایی همان روایت همیشگی دانست که در سال‌های اخیر در مصاحبه‌ها و برنامه‌های صداسوسیما توضیح داده می‌شود؛ اما تفاوت این مستند با کارهای مشابهش در اشاره و استفاده از مواد تاریخی‌ای است که در صداسوسیما امکان پخش «قائم‌مقام» شاید برای اولین‌بار مرجعیت آیت‌الله منتظری به مسئله تبدیل می‌شود؛ مستند این مسئله را از دو جهت بی می‌گیرد، اول آنکه امام هرگز برای مرحوم منتظری از واژه «آیت‌الله» استفاده نکرد و دوم اینکه مرحوم منتظری در هنگام معرفی به‌عنوان قائم‌مقام رهبری «رساله» نداشتند. این در حالی است که امام غالباً از استفاده از لفظ «آیت‌الله» برای شاگردان و هم‌زمانانش

عضو فراکسیون زنان مجلس:

آیت‌الله مکارم شیرازی گفتند ازدواج در سن پایین متعلق به گذشته است

ایستنا: طایفه سیاوشی نماینده تهران در مجلس شورای اسلامی در نشست «خشونت علیه زنان در ایران» که به مناسبت روز جهانی منع خشونت علیه زنان در دانشگاه الزهرا برگزار شد، گفت: لایحه منع خشونت علیه زنان در پایان کار خود قرار دارد و هفته آینده تقدیم مجلس خواهد شد. او افزود: این لایحه اتفاق خوبی است که اصلاحات نهایی روی آن انجام شده و امیدواریم که اصلاحات در جهت منافع زنان باشد. این عضو فراکسیون زنان گفت: بحث مهم در لایحه منع خشونت علیه زنان ماده ۳ آن است که در آن تعریفی از خشونت ارائه شده و این تعریف سابقه در قوانین ما ندارد و این خشونت به صرف خود تعریف نشده و مهم‌تر اینکه انواع و اشکال خشونت در این لایحه ذکر شده است. سیاوشی گفت: معمولاً تصویری که از خشونت داریم تصویری از خشونت جسمی است یا موارد دردناک‌تر خشونت جنسی است که دردناک‌تر از این دو مسئله، خشونت خانگی است که این مورد هم به خوبی در این لایحه دیده شده است. او افزود: موردی که در لایحه اهمیت دارد این است که در فرهنگ گذشته همیشه زنان به عنوان ناشزه محسوب شده‌اند و در این لایحه کلمه ناشزه هم ذکر شده که مردان را خطاب قرار داده است. این عضو کمیسیون فرهنگی مجلس گفت: قوانین زیادی درباره زنان داریم. این لایحه هم خلأ سربیزت مراحل آن را در مجلس دهم طی کنیم. او در رابطه با مسئله ازدواج در سنین پایین افزود: دیداری با مراجع حوزه‌های علمیه قم از جمله آیت‌الله مکارم شیرازی داشتیم که ایشان گفتند ازدواج در سن پایین متعلق به گذشته است و بلوغ عقلی باید ملاک ازدواج قرار بگیرد. این نماینده مجلس گفت: گفت‌وگوی ملی در مورد مسائل زنان باید مورد بحث قرار گیرد که راه‌حل پایدار برای حل مشکلات زنان ارائه شود. او ادامه داد: تسهیل خروج زنان از کشور، حضور در ورزشگاه‌ها و بیمه زنان خانه‌دار و توانمندسازی زنان از جمله مسائل دیگری است که در دستور کار فراکسیون زنان دارد.

حراج بزرگ

مرکز خرید نازون

۲۰ آبان تا ۲۰ آذر بمدت یک ماه

نیاوران ، بعد از چهارراه کامرانیه ، مرکز خرید نازون

naroon.shopping.center